

[Fuglsang.]

bliver også et spørgsmål om vor handelspolitik. Jeg vil i den forbindelse gerne henvise til den rekommandation, som vi var med til enstemmigt at vedtage i Nordisk Råd, om at søge østhandelen udbygget, og i den forbindelse også henvise til den nye handelsaftale mellem Finland og Sovjetunionen, der bl. a. er omtalt i Nordisk Kontakt nr. 5. Denne aftale gik bl. a. ud på, at Sovjetunionen gik med til at hæve prisen for et parti smør på 12 000 t, som Finland skulle levere efter en tidligere aftale, fra den i denne fastsatte pris på 170 mark pr. kg til 240 mark, eller udtrykt i hvede fra 8,6 kg hvede pr. kg smør op til 11,4 kg. At så denne smøraftale var et led i en større aftale, der bl. a. omfattede leverancen af 16 skibe på i alt ca. 68 000 t foruden andre fartøjer, kan næppe forringe aftalens værdi, hverken for landet som helhed eller for landbrugets interesse i at have det bedst mulige hjemmemarked.

Men for at vende tilbage til den hjemlige mælkeordning, så ligger det naturligvis helt på linje med mit partis principielle politik, at staten gennem indgreb som dette søger at sikre mælkeproducenterne en rimelig indtægt for deres arbejde og for den indsats, de yder. Hvordan så de, der ellers hylder liberalismens grundsætninger, og som, hvad landbrugsvarer angår, en overgang krævede, at verdensmarkedets priser skulle gælde også i vort land, skal klare denne sag med deres samvittighed, er naturligvis en ting for sig; men man kan jo aldrig have noget imod, at ens medmennesker kommer til sandheds erkendelse, selv om så også et og andet forældet dogme må kastes over bord, sådan som det sker her, og sådan som det trods alt også skete ved kornordningens gennemførelse. Men konsekvensen må for mig at se være, at de principper, som der her banes vej for, må følges også på andre områder. Jeg viste under kornlovsforslagets behandling, hvordan mellemleddene i urimelig grad fordyrede varen på vej fra producent til forbruger. Det gælder netop mælken, hvor den danske landmand efter en norsk undersøgelse kun får godt halvdelen, nemlig 54,6 pct., af det, forbrugeren betaler, mens hans kollega i Norge får de tre fjerdedele eller 75,8 pct., kollegaen i England får 70 pct. og kollegaen i Tyskland 63,4 pct.

Ser vi på landbrugsvarerne som helhed, får landmanden i dag adskilligt mindre af forbrugerprisen, end han fik for bare 9-10 år siden, før de frie kræfter fik lov at drive deres spil helt frit.

Der tales og ikke helt med urette om de vanskelige forhold, vort landbrug har at konkurrere under, med diskriminering bl. a. i Vesttyskland og Frankrig — lande, som visse kredse gerne vil have et nøjere samarbejde med — og med de vanskeligheder, som andre landes subsidiepolitik giver for vor eksport. Men de tal, som jeg har nævnt her for mellemlandleravance og lignende, fortæller, at det danske landbrug også stilles svagt i konkurrencen takket være den udbytning, det er genstand for i handelsleddene, og uden at komme ind på det kan jeg også roligt tilføje: gennem de meget store rentebetalinger, dansk landbrug må udrede. Og når man taler om disse produkter, er det ikke først og fremmest detailleddene, der tjener; det er i høj grad engrosleddene, som jo ellers har både det mindste arbejde og den mindste risiko. Det gælder det, der sælges, og det gælder de råvarer, som udgør en væsentlig del af landbrugets omkostninger.

I 1957 anslog Andels-Maskinindkøbet engrosleddets fortjeneste på landbrugsmaskiner til 40 pct., medens smedene, som repræsenterer detailleddet, kun tjente 15 pct. Jeg nævner det bl. a., fordi det ærede medlem hr. Niels Andersen talte om det ønskelige i en fri prisdannelse. Vi må da på baggrund af disse og mange, mange andre tal have lov til at spørge: hvor findes den fri prisdannelse? Den findes jo ikke, og når den ikke findes, skyldes det ikke beskyttelsespolitik og den slags, men det skyldes som i dette konkrete tilfælde kartel- og monopolaftaler.

Men denne kendsgerning giver anledning til et videre spørgsmål. Denne lov fastsætter — således som det også gjaldt for kornlovens vedkommende — minimumspriser; men hvor det gælder om at sikre landbruget, og for øvrigt den arbejdende befolkning som helhed, kan det også være nødvendigt på visse områder at fastsætte maksimumsgrænser, både for priser og for avancer.

Endelig til slut en ting til: ved at støtte dette forslag, som vi kommuister bl. a. gør, støtter vi småbrugernes krav om en